

LEHDISTÖTIEDOTE nro 71/23

Luxemburgissa 4.5.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-487/21 | Österreichische Datenschutzbehörde ja CRIF

Yleinen tietosuoja-asetus: oikeus saada ”jäljennös” henkilötiedoista merkitsee sitä, että rekisteröidylle toimitetaan kaikkien näiden tietojen alkuperäistä vastaava ja ymmärrettävä toisinto

Tämä oikeus merkitsee oikeutta saada jäljennös asiakirjojen otteista, kokonaisista asiakirjoista tai kyseiset tiedot sisältävistä tietokantojen otteista, jos tämä on välttämätöntä, jotta rekisteröity voi käyttää tehokkaasti hänelle yleisellä tietosuoja-asetuksella annettuja oikeuksia

CRIF on luottotietoyritys, joka toimittaa asiakkaidensa pyynnöstä tietoja kolmansien osapuolten maksukyvystä. Tässä tarkoituksessa se käsitteli pääasian kantajan, joka on henkilöasiakas, henkilötietoja. Viimeksi mainittu pyysi CRIF:ltä yleisen tietosuoja-asetuksen¹ nojalla saada tutustua itseään koskeviin henkilötietoihin. Lisäksi hän pyysi toimittamaan jäljennöksen asiakirjoista eli sähköpostiviesteistä ja tietokantojen otteista, jotka sisälsivät muun muassa hänen tietonsa, ”yleisesti käytetyssä teknisessä muodossa”.

Vastauksena tähän pyyntöön CRIF toimitti pääasian kantajalle koosteena luettelon häntä koskevista käsiteltävistä henkilötiedoista. Koska pääasian kantaja katsoi, että CRIF:n olisi pitänyt toimittaa hänelle jäljennös kaikista hänen tietojaan sisältävistä asiakirjoista, kuten sähköpostiviesteistä ja tietokantojen otteista, hän teki kantelun Österreichische Datenschutzbehörde (Itävallan tietosuojaviranomainen). Edellä mainittu viranomainen **hylkäsi kantelun, sillä se katsoi, ettei CRIF ollut loukannut millään tavoin pääasian kantajan oikeutta saada tutustua henkilötietoihinsa.**

Bundesverwaltungsgericht (liittovaltion hallintotuomioistuin, Itävalta), jossa pääasian kantaja nosti kanteen kyseisen viranomaisen tekemästä hylkäävästä päätöksestä, pohtii yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn velvollisuuden, joka koskee rekisteröityä koskevien käsiteltävien henkilötietojen ”jäljennöksen” toimittamista rekisteröidylle, ulottuvuutta. Kyseinen tuomioistuin pohtii erityisesti, **onko tämä velvollisuus täytetty silloin, kun rekisterinpitäjä toimittaa henkilötiedot koosteen muodossa, vai edellyttääkö se myös asiakirjojen otteiden taikka kokonaisten asiakirjojen sekä sellaisten tietokantojen otteiden, joissa nämä tiedot on toisinnettu, toimittamista.** Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää lisäksi täsmennyksiä siitä, mitä yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä oleva tietojen käsite tarkalleen kattaa.²

Unionin tuomioistuin täsmentää tuomiossaan rekisteröidyn oikeuden saada tutustua käsiteltäviin henkilötietoihinsa

¹ Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1; jäljempänä yleinen tietosuoja-asetus) 15 artikla

² Yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä säädetään, että jos rekisteröity esittää pyynnön sähköisesti, tiedot on toimitettava yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa, paitsi jos rekisteröity toisin pyytää.

ja sen laajuuden. Se katsoo tältä osin, että oikeus saada rekisterinpitäjältä ”jäljennös” henkilötiedoista, joita käsitellään yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen nojalla, **edellyttää sitä, että rekisteröidylle annetaan alkuperäistä vastaava ja ymmärrettävä toisinto kaikista näistä tiedoista.** Tämä oikeus **edellyttää oikeutta saada jäljennös asiakirjojen otteista, kokonaisista asiakirjoista tai muun muassa mainitut tiedot sisältävistä tietokantojen otteista, jos tällaisen jäljennöksen toimittaminen on välttämätöntä, jotta rekisteröity voi käyttää tehokkaasti hänelle yleisessä tietosuoja-asetuksessa annettuja oikeuksia,** jolloin korostetaan, että **tältä osin on otettava huomioon muiden oikeudet ja vapaudet.** Unionin tuomioistuin täsmentää lisäksi, että yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä tarkoitettu tietojen käsite liittyy yksinomaan henkilötietoihin, joista rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös kyseisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin tulkitsee aluksi sanamuodon mukaisesti, systemaattisesti ja teleologisesti yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan ensimmäistä virkettä, jossa säädetään rekisteröidyn oikeudesta saada jäljennös häntä koskevista käsiteltävistä henkilötiedoista.

Unionin tuomioistuin toteaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuodosta, että vaikka kyseisessä säännöksessä ei määritellä näin käytettyä jäljennöksen käsitettä, on otettava huomioon kyseisen ilmaisun tavanomainen merkitys, jolla tarkoitetaan alkuperäiskappaleen alkuperäistä vastaavaa toisintoa tai transkriptiota, joten käsiteltävien tietojen puhtaasti yleinen kuvaus tai viittaus henkilötietojen ryhmiin ei vastaa tätä määritelmää. Lisäksi kyseisen säännöksen sanamuodosta ilmenee, että tiedoksiantovelvollisuus liittyy kyseessä olevan käsittelyn kohteena oleviin henkilötietoihin. Analysoituaan mainitun säännöksen sanamuotoa **unionin tuomioistuin katsoo, että sillä annetaan rekisteröidylle oikeus saada alkuperäistä vastaava toisinto henkilötiedoistaan laajassa merkityksessään, jos niihin kohdistetaan toimintoja, jotka on luokiteltava tällaisen rekisterinpitäjän suorittamaksi käsittelyksi.**

Unionin tuomioistuin toteaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen asiayhteydestä, että yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 1 kohdassa määritellään kohde ja soveltamisala rekisteröidyn oikeudelle saada tutustua tietoihinsa. Yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 3 kohdassa täsmennetään rekisterinpitäjän veloitteen täytäntöönpanoa koskevat käytännön yksityiskohdat ja sen ensimmäisessä virkkeessä täsmennetään erityisesti, missä muodossa rekisterinpitäjän on toimitettava ”käsiteltävät henkilötiedot” eli ”jäljennöksenä”. Yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklaa ei siten voida tulkita siten, että sen 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tunnustettaisiin sen 1 kohdassa säädetystä oikeudesta erillinen oikeus. **Unionin tuomioistuin täsmentää lisäksi, että ilmaisu ”jäljennös” ei liity asiakirjaan sellaisenaan, vaan sen sisältämiin henkilötietoihin, joiden on oltava täydelliset. Jäljennöksen on näin ollen sisällettävä kaikki käsiteltävät henkilötiedot.**

Unionin tuomioistuin toteaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan tavoitteista, että kyseisessä artiklassa säädetyllä oikeudella saada tutustua tietoihin on siis taattava se, että rekisteröity voi varmistua paitsi henkilötietojensa paikkansapitävyydestä myös siitä, että niitä käsitellään laillisesti.

Unionin tuomioistuimen mukaan yleisestä tietosuoja-asetuksesta³ ilmenee lisäksi, että rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet toimittaakseen rekisteröidylle kaikki käsittelyä koskevat tiedot tiiviisti esitetystä, läpinäkyvästä, helposti ymmärrettävästä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä ja että tiedot on toimitettava kirjallisesti tai muulla tavoin ja tapauksen mukaan sähköisessä muodossa, ellei rekisteröity pyydä niiden antamista suullisesti. Tästä seuraa, että käsittelyn kohteena olevien henkilötietojen jäljennöksellä, joka rekisterinpitäjän on toimitettava, on oltava kaikki ominaisuudet, joiden perusteella rekisteröity voi käyttää tehokkaasti yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiaan, ja siinä on näin ollen toistettava nämä

³ Tarkemmin sanottuna kyseisen asetuksen johdanto-osan 58 ja 60 perustelukappaleesta ja 12 artiklan 1 kohdasta.

tiedot kokonaisuudessaan ja tarkasti.

Siten sen takaamiseksi, että näin toimitetut tiedot ovat helposti ymmärrettävissä, asiakirjojen otteiden, kokonaisten asiakirjojen tai muun muassa käsiteltäviä henkilötietoja sisältävien tietokantojen otteiden toisintaminen voi osoittautua välttämättömäksi. Erityisesti silloin, kun henkilötietoja tuotetaan muiden tietojen perusteella tai kun tällaiset tiedot ovat peräisin vapaista kentistä eli kun tietoja rekisteröidystä ei paljasteta, asiayhteys, jossa näitä tietoja käsitellään, on välttämätön tekijä, jotta rekisteröity voi saada kyseiset tiedot avoimesti ja ymmärrettävästi esitettyinä.

Jos yhtäältä henkilötietoihin tutustumista koskevan täyden ja kattavan oikeuden käyttäminen ja toisaalta muiden oikeudet ja vapaudet ovat ristiriidassa keskenään, unionin tuomioistuin katsoo, että **kyseisiä oikeuksia on punnittava keskenään. Jos mahdollista, on valittava sellaiset henkilötietojen toimittamistavat, joilla ei loukata muiden oikeuksia tai vapauksia, samalla kun otetaan huomioon, että tällaiset seikat eivät saa kuitenkaan johtaa siihen, että rekisteröidylle ei anneta minkäänlaista tietoa.**

Toiseksi unionin tuomioistuin tarkastelee kysymystä siitä, mitä yleisen tietosuojasetuksen 15 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä tarkoitettu tietojen käsite kattaa. Vaikka tässä säännöksessä ei täsmennetäkään, mitä tiedoilla tarkoitetaan, sen asiayhteydestä seuraa, että siinä tarkoitettut tiedot vastaavat välttämättä henkilötietoja, joista rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös kyseisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevyydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomio julkaistaan [kokonaisuudessaan](#) CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

